

Iċ-Ċief qed iħalli l-bejta għall-ewwel darba...u għandu bżonn l-għajnuna tiegħek!

BirdLife Malta tappella lill-pubbliku biex isalva frieħ tal-għasafar tal-baħar li jispicċaw diżorjentati u jinqabdu fuq l-art kaġun tat-tniġġis mid-dawl

BirdLife Malta qed tappella lill-pubbliku biex iżomm għajnejh miftuħin għal frieħ tal-għasafar tal-baħar li jistgħu jispicċaw diżorjentati huma u jhallu l-bejta għall-ewwel darba. F'dan iż-żmien tas-sena, iż-żgħar taċ-Ċief ikunu qed iħallu l-bejtiet u jhejju biex itiru minn fuq l-irdumijiet fejn ibejjet dan l-għasfur tal-baħar għal fuq il-baħar. Madanakollu, it-tniġġis mid-dwal qawwija mal-kosta jistgħu jiddiżorjentawhom u jzidu ċ-ċans li minflok fuq il-baħar dawn l-għasafar żgħar jispicċaw itiru lejn l-art fejn jispicċaw f'toroq, xtut, portijiet, bliet u rħula jew zoni oħra urbani. Meta jinqabdu fuq l-art dawn il-frieħ isibu diffikultà biex itiru lura lejn il-baħar – fejn iqattgħu l-parti l-kbira ta' ħajjithom – b'periklu saħanistra għall-eżistenza tagħhom.

Kif nagħmlu kull sena tul l-istaġun tal-bejta ta' dawn l-għasafar, qed nappellaw lill-pubbliku biex jirrapporta każi ta' Ċief maqbud fuq l-art lil BirdLife Malta, sew jekk jinnota frieħ f'diffikultà kif ukoll jekk isib xi ferħ maqbud fuq l-art.

Dan japplika l-aktar għall-jiem bejn l-14 u l-24 ta' Ottubru li huma meqjusin bħala l-perjodu meta l-aktar li probabbli jkun hemm frieħ li jinqabdu fuq l-art, għalkemm dan jista' jibqa' jiġri anke sal-bidu ta' Novembru. Għalkemm residenti li joqogħdu qrib lokalitajiet bħal Pembroke, Birżebbuġa, Hal Far u ċ-Ċirkewwa f'Malta; u x-Xlendi u l-Imġarr f'Għawdex huma l-aktar probabbli li jiltaqgħu ma' każi bħal dawn speċjalment jekk ikunu qed jimxu tard billejl jew kmieni filgħodu qrib il-kosta, xi haġa bħal din tista' sseħħ kważi kullimkien.

Il-proġett LIFE Arcipelagu Garnija hu inizjattiva ffinanzjata mill-UE bl-imsieħba BLM, TM u RSPB. Il-proġett hu kofinanzjat 60% minn fondi tal-programm LIFE tal-UE, 25% mill-Gvern Malti, 10% minn BLM u 5% mill-RSPB

Fejn ikun possibbli f'dawn il-kazi l-għasfur għandu jingabar u jitpoġġa f'kaxxa tal-kartun. Il-frieħ m'għandhomx jingħataw ikel jew ilma, imma jinżammu f'post għall-kwiet sakemm jingabru minn staff ta' BirdLife Malta biex jerġġhu jinħelsu lura fuq il-baħar. BirdLife Malta tista' tiġi kkuntattjata fuq 2134 7644 (fil-ħinijiet tal-uffiċċju) jew 7925 5697 (f'każ ta' emerġenza barra l-ħinijiet tal-uffiċċju).

Iċ-Ċiefa hija l-akbar minn żewġ speċi ta' għasafar tal-baħar magħrufin bħala *shearwaters*. Hu stmat li f'Malta għandna popolazzjoni ta' ftit inqas minn 4,000 par li jfisser bejn wieħed u ieħor 2% tal-popolazzjoni dinjija taċ-Ċief. Dan l-għasfur tal-baħar protett, li jingħaraf mid-dahar griż li jagħti fil-kannella, iż-żaqq bajda u l-munqar isfar, kultant jidher jittajjar fil-baxx fuq il-mewġ (dak li bl-Ingliż huwa magħruf bħala 'shearing').

Il-proġett [LIFE Arcipelagu Garnija](#) ta' BirdLife Malta qed jaħdem biex inaqqas kemm jista' jkun l-impatti tat-tniġġis mid-dawl viċin il-kolonji ta' dawn l-għasafar tal-baħar biex jassigura l-ħarsien fit-tul tagħhom. Is-sena l-oħra kienet [sena rekord](#) għall-għasafar tal-baħar maqbudin fuq l-art, b'24 Ċiefa jiġu salvati mill-pubbliku. Huwa biss bis-saħħa tal-pubbliku li jirrapporta każi ta' frieħ tal-għasafar tal-baħar maqbudin fuq l-art li BirdLife Malta tkun tista' ssalva lil dawn l-għasafar u teħlishom lura matul il-lejl f'postijiet mingħajr periklu sabiex ikunu jistgħu jkomplu bil-vjaġġ tagħhom fuq il-baħar. Dawn ir-rapporti jikkontribwixxu wkoll biex BirdLife Malta tkompli ssaħħa il-gabra ta' tagħrif fit-tul dwar l-għasafar tal-baħar li jinqabdu fuq l-art – informazzjoni li hija kruċjali biex turi r-relazzjoni bejn in-numru ta' dawn l-għasafar u l-livelli dejjem jiżdiedu tad-dwal fil-Gżejjer Maltin.

TMIEM

Għal aktar informazzjoni, ikkuntattja lil:

Nathaniel Attard

BirdLife Malta Communications Manager

Tel: 2134 7645/6 Ext. 512

Cell: 9947 4705

Email: nathaniel.attard@birdlifemalta.org

Il-proġett LIFE Arcipelagu Garnija hu inizzjattiva ffinanzjata mill-UE bl-imsieħba BLM, TM u RSPB. Il-proġett hu kofinanzjat 60% minn fondi tal-programm LIFE tal-UE, 25% mill-Gvern Malti, 10% minn BLM u 5% mill-RSPB

Ritratti mehmużin:

1. Ferħ ta' Ċiefa qabel jinheles lura wara li ġie riabilitat (Ritratt ta' LIFE Arcipelagu Garnija)
2. Tniġġis mid-dawl fuq ix-Xatt ta' Buġibba (Ritratt ta' LIFE Arcipelagu Garnija)

Niżżel il-filmati minn hawn: <https://youtu.be/vJILLVvjAUK>

- It-tniġġis mid-dawl u l-impatt fuq l-għasafar tal-baħar li jbejtu f'Malta (Filmati ta' LIFE Arcipelagu Garnija, muntaġġ ta' Jose Luque)

Holoq utli:

- Aqra aktar dwar l-għasafar tal-baħar u l-proġett fuq is-sit elettroniku tagħna: <http://birdlifemalta.org/arcipelagugarnija>
- Ara l-video uffiċjali tal-proġett LIFE Arcipelagu Garnija: https://youtu.be/R_Z89Hx-Elw

Nota lill-edituri:

Kif tidentifika Ċiefa (*Calonectris diomedea*, Scopoli's Shearwater)

- Għasfur kbir: twil madwar 50cm, b'fetha tal-ġwienaħ ta' madwar 115-il cm
- Munqar goff safrani, mgħawweġ fit-tarf
- Griż fin-naħa ta' fuq bi ġwienaħ skuri
- Abjad minn taħt

Il-proġett LIFE Arcipelagu Garnija hu inizzjattiva ffinanzjata mill-UE bl-imsieħba BLM, TM u RSPB. Il-proġett hu kofinanzjat 60% minn fondi tal-programm LIFE tal-UE, 25% mill-Gvern Malti, 10% minn BLM u 5% mill-RSPB

